

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)
SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)
SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z wniosku M. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o prawo do renty,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 sierpnia 2013 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 listopada 2012 r.,

- 1. odrzuca zażalenie w części dotyczącej pkt I zaskarżonego postanowienia i oddala zażalenie w pozostałej części;**
- 2. przyznaje adwokat M. G. – K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) powiększoną o należny podatek od towarów i usług od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2012 r. Sąd Apelacyjny- Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek ubezpieczonego M. K. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie wyroku z

uzasadnieniem (pkt 1) oraz odrzucił wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie wyroku z uzasadnieniem (pkt 2). Wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 27 września 2012 r. skarżący wniósł w dniu 27 października 2012 r. z jednoczesnym wnioskiem o przywrócenie terminu do dokonania tej czynności. Sąd uznał za zawinione uchybienie terminowi z tej tylko przyczyny, że skarżący – zawiadomiony o terminie, lecz nieobecny na rozprawie zakończonej wydaniem wyroku – nie przedsięwziął czynności zmierzających do ustalenia, jakie czynności Sądu zostały przeprowadzone, a w szczególności czy doszło do ogłoszenia wyroku (art. 168 § 1 k.p.c.).

W zażaleniu, obejmującym postanowienie Sądu Apelacyjnego w całości i zawierającym wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 27 września 2012 r., ubezpieczony zarzucił naruszenie art. 168 § 1 k.p.c. przez “błędną wykładnię i nieuzasadnione uznanie, że zawinił przy uchybieniu terminu do dokonania czynności procesowej”. Wskazał na okoliczności świadczące o braku jego winy w niedochowaniu terminu, a wśród nich na działanie przed Sądem Apelacyjnym bez profesjonalnego pełnomocnika, o ustanowienie którego kilkakrotnie wnosił, podnosząc, że ze względu na swój wiek, stan zdrowia i nieznamość przepisów, nie był w stanie należycie bronić swoich praw. Pozostawał w przekonaniu, że wyrok zostanie mu doręczony z urzędu i tylko przypadkiem dowiedział się o konieczności złożenia wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postanowienie zawarte w pkt 1 zaskarżonego postanowienia obejmujące swym przedmiotem oddalenie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem nie kończy postępowania w sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., I CKN 367/99, OSNC 2000r., nr 3, poz. 93, uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 31 maja 2000 r., III PZP 1/00, OSNAPiUS 2000r., nr 24, poz. 887 i z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, OSNC 2001r., nr 2, poz. 22). Sytuuje się w kategorii postanowień, o których mowa w art. 380 k.p.c., co oznacza, że może

być skutecznie kwestionowane jako mające wpływ na rozstrzygnięcie zawarte w postanowieniu o odrzuceniu wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Wniosek strony o rozpoznanie zasadności odmowy przywrócenia terminu może być zgłoszony w zażaleniu na postanowienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 2007 r., I UZ 15/07, niepublikowane; z dnia 15 stycznia 2001 r., I PZ 85/00, OSNAPiUS 2002r., nr 19, poz. 464; z dnia 14 kwietnia 2008 r., II UZ 28/07, OSNP 2009 r., nr 15 –16, poz. 214; z dnia 14 kwietnia 2008 r., II PZ 4/08, niepublikowane; z dnia 17 stycznia 2006 r., I UZ 40/05, OSNP 2007 nr 3-4, poz. 57 i z dnia 7 kwietnia 2011 r., IV CZ 2/11, niepublikowane). Warunkiem kontroli tych okoliczności jest złożenie w zażaleniu stosownego wniosku opartego na przepisach art. 380 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.

Wnoszący zażalenie na postanowienie o odrzuceniu środka zaskarżenia powinien zawrzeć w zażaleniu wyraźny wniosek o rozpoznanie także tego postanowienia, a ponadto postawić zarzut naruszenia przez zaskarżone postanowienie art. 168 § 1 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2008 r., II CZ 54/08, niepublikowane i z dnia 24 listopada 2011 r., I UZ 35/11, niepublikowane).

Zażaleniem sporządzonym w niniejszej sprawie postanowienie Sądu drugiej instancji objęto w całości, należy więc przyjąć, że zażalenie zostało wniesione nie tylko w przedmiocie odrzucenia wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem, lecz także w części obejmującej oddalenie wniosku o przywrócenie terminu do dokonania tej czynności. W związku z tym w części obejmującej przywrócenie terminu uległo odrzuceniu na podstawie art. 394¹ § 2 i 3 w związku z art. 398²¹ i art. 373 k.p.c., jako niedopuszczalne.

W pozostałej części Sąd Najwyższy oddalił zażalenie wobec niewykazania w nim podstaw do skontrolowania mającej decydujący wpływ na rozstrzygnięcie kwestii związanej z wnioskiem o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Koszty nieopłaconej pomocy prawnej zostały przyznane pełnomocnikowi skarżącego na podstawie § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez

Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu
(jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).